gemeente
Haarlemmermeer

raadsvoorstel

Onderwerp	Concept voorstel wijziging gemeenschappelijke regeling Amstelland-Meerlanden Overleg
Portefeuillehouder	Marianne Schuurmans-Wijdeven
Steller	Willy Bosveld
Collegevergadering	12 september 2023
Raadsvergadering	
Raadsvoorstelnummer	8240184

1. Voorstel

Collegebesluit(en)

Het college besluit de raad voor te stellen om:

1. geen zienswijzen in te dienen op het concept voorstel gemeenschappelijke regeling Amstelland-Meerlanden Overleg.

2. Samenvatting

In verband met de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) moeten alle regelingen voor 1 juli 2024 aangepast worden aan de nieuwe wet. Dit moment is aangegrepen om de huidige gemeenschappelijke regeling Amstelland-Meerlanden Overleg (GR AM) beter aan te laten sluiten bij de huidige doelstelling van de samenwerking. De gemeenteraad was al betrokken bij de samenwerking via het AM Raadsledenplatform. Dit is nu ook verankerd in de voorgestelde GR AM. Omdat de wet het mogelijk maakt verschillende type regelingen te treffen, is voor het AM gekozen de regeling om te zetten van een 'openbaar lichaam' naar een 'regeling zonder meer'. Dat past beter bij de aard van de samenwerking.

Op 21 juni 2023 heeft de Regiegroep AM besloten het concept voorstel voor wijziging van de GR AM voor zienswijzen aan te bieden aan de deelnemers. Met dit raadsvoorstel reageren we daarop.

3. Uitwerking

3.1 Wat willen we bereiken?

Aanpassen aan de nieuwe Wgr.

Op 1 juli 2022 is de Wgr gewijzigd. Gemeenschappelijke regelingen hebben tot 1 juli 2024 de tijd om hun huidige regeling aan te passen aan de nieuwe wet. De Wgr is gewijzigd met als doel om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken, waaronder het versterken van de positie van de gemeenteraad. Ook de huidige gemeenschappelijke regeling Amstelland-Meerlanden Overleg (GR AM) uit 2016 moet worden aangepast.

De gemeenschappelijke regeling beter passend maken bij de huidige doelstelling van de samenwerking AM

Bij de oprichting van de GR AM in 1982 is gekozen voor een 'openbaar lichaam', de meest zware vorm van een gemeenschappelijke regeling. Inmiddels kent de Wgr ook andere vormen. Gezien de aard en de doelstelling van de samenwerking, ligt een 'lichte regeling' nu het meest voor de hand. Daarom is het voorstel het momentum aan te grijpen om de regeling om te zetten naar de zogenaamde 'regeling zonder meer'.

Op 21 juni 2023 heeft de Regiegroep AM besloten het concept voorstel voor wijziging van de GR AM voor besluitvorming aan te bieden aan de deelnemers.

3.2 Wat gaan we daarvoor doen?

De Regiegroep AM heeft gezocht naar een invulling van de nieuwe GR AM die recht doet aan een goede positie van de gemeenteraden, zoals de nieuwe Wgr beoogt, en aan de aard en doelstelling van de samenwerking in AM. Daarom zijn de volgende uitgangspunten benoemd:

1. er is tevredenheid over hoe het AM nu functioneert, dat moet behouden blijven;
2. een juridische structuur moet passend zijn bij het soort en de doelstelling van de samenwerking en voldoen aan de gewijzigde Wgr;
3. bij de aanpassing moet de rol van de gemeenteraden, gezien het doel van de wijziging van Wgr, goed mee worden genomen.

Ad. 1 De werkwijze van het AM is in 2017 vernieuwd. Aanleiding was de formalisering van de MRA samenwerking en het instellen van deelregio's. Het AM werd als regio één van de zeven deelregio's. De betrokkenheid van de gemeenteraden is toen verbeterd door het instellen van het AM raadsledenplatform. Ook is toen de manier waarop de ondersteuning geregeld is door regiosecretarissen en griffie vormgegeven. Deze punten waren nog niet opgenomen in de oude regeling, maar hebben nu wel een plek gekregen in de nieuwe GR AM.

Ad. 2 De taken die in het AM worden opgepakt betreffen informatievoorziening en afstemming van standpunten tussen de MRA en de gemeenten van de deelregio AM, met name in de Regiegroep AM en de portefeuillehoudersoverleggen. Er worden geen gemeentelijke bevoegdheden overgedragen. De lichte regeling, de zogenaamde 'regeling zonder meer', past daar het best bij.

De lichte regeling kent beperkte verplichtende vereisten. De instrumenten 'evaluatie', 'uittredingsregeling' en 'procedure wijziging collegeregeling' dienen opgenomen te zijn in de gemeenschappelijke regeling. Overige verplichtingen zoals bijvoorbeeld een regionale enquêtecommissie of rekenkamer zijn niet van toepassing. Ook is er geen verplichte begrotingscyclus. Financiële afspraken over hoe inzicht gegeven wordt in de financiën zijn opgenomen in de GR AM zelf.

Ad. 3 Het AM raadsledenplatform is vergelijkbaar met een raadsadviescommissie, zoals bedoeld in de Wgr. Echter in de wet is de raadsadviescommissie alleen een instrument voor de zwaarste regeling, het 'openbaar lichaam'. Gemeenteraden hebben dan wettelijk het initiatiefrecht om het bestuur op te dragen een raadsadviescommissie in te stellen en te faciliteren en dit hoeft niet apart opgenomen te worden in de gemeenschappelijke regeling. Omdat de Wgr dit niet regelt voor de 'regeling zonder meer', is het AM raadsledenplatform als gremium opgenomen in de gemeenschappelijke regeling AM zelf.

Het AM raadsledenplatform is, net als de raadsadviescommissie, niet bedoeld om de rol van de gemeenteraden over te nemen of om tot besluitvorming te komen. Besluitvorming en sturing blijft bij de individuele gemeenteraden liggen.

Wij zien geen reden tot indienen van zienswijzen. De voorgestelde regeling voldoet aan de vereisten die de Wgr stelt en aan de aard van de samenwerking AM.

3.3 Wat mag het kosten?

Aan de uitvoering van deze nota zijn, naast de beschikbare ambtelijke capaciteit, geen kosten verbonden.

De deelnemende gemeenten dragen € 1,37 per inwoner bij aan het AM. De totale begroting bedraagt € 501.487 in 2024. Voor Haarlemmermeer zijn de jaarlijkse kosten in 2024 € 218.290. De kosten worden gedekt uit het in de programmabegroting beschikbare budget van beleidsdoel C: Het behartigen van de belangen van Haarlemmermeer buiten de gemeentegrenzen van het programma Bestuur, samenleving en publiekscontact, taakveld 0.1.

Wat zijn de financiële risico's?

Onze gemeente loopt geen vermeldenswaardige financiële risico's bij de uitvoering van dit voorstel.

3.4 Wie is daarvoor verantwoordelijk?

De GR AM is een regeling die door de AM colleges kan worden aangegaan. Eerste aanspreekpunt binnen het college is de portefeuillehouder regionale samenwerking. Het college zendt het concept-voorstel van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling naar de gemeenteraad (Art. 1 lid 1 Wgr). De gemeenteraad kan binnen acht weken na toezending een zienswijze indienen bij het college (Art. 1 lid 2 en 3 Wgr).

3.5 Welke overige relevante informatie is beschikbaar?

In de Regiegroep AM van 15 maart 2023 is besproken en ingestemd om de GR AM te wijzigen naar een 'lichte regeling'. Deze lijn is tevens toegelicht in het AM Raadsledenplatform van 7 juni 2023.

3.6 Wanneer en hoe zal de raad/het college over de voortgang worden geïnformeerd?

Na de zienswijzeperiode vindt, inden nodig, regionale afstemming plaats in de Regiegroep AM over eventuele aanpassing van het voorstel. Vervolgens nemen de colleges een voorlopig besluit onder voorbehoud van toestemming van gemeenteraden en zenden de gemeenschappelijke regeling toe aan de gemeenteraden. De gemeenteraad heeft dan maximaal 13 weken de tijd om te besluiten over de regeling. Er zijn maar twee mogelijkheden: toestemming of onthouding. Vervolgens neemt ons college het besluit over het aangaan van de GR AM.

3.7 Wat betekent dit voor de Metropoolregio Amsterdam (MRA)?

Het AM is één van de zeven deelregio's van de MRA. Met de gemeenschappelijke regeling AM borgen we een goede aanhaking bij en samenwerking met de MRA.

4. Ondertekening

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,

de secretaris, de burgemeester,

Michiel Ruis Marianne Schuurmans-Wijdeven

Bijlage(n):

- Concept voorstel gewijzigde gemeenschappelijke regeling Amstelland-Meerlanden Overleg